

EN VERDER...

TEN GELEIDE	1
MARKTWERKING IN BEELD	40
COLUMN	80
COLOFON	81

Weerbarstige Marktordening 4

J. GROENEWEGEN

Naarmate de markten complexer worden in termen van (verandering van) technologie, machtsconcentraties en het bestaan van publieke belangen, dan zullen complexe processen van private en publieke ordening de marktwerking faciliteren, of verstoren. De werkelijkheid van marktordening blijkt dan een zeer weerbarstige te zijn.

Van telefonie- naar internetwereld 9

J. ARNBAK EN W. LEMSTRA

Naast de ingreep van de overheid in de industriestructuur hebben technologische ontwikkelingen geleid tot paradigmatische veranderingen in de telecommunicatie sector. Dit leidt tot nieuwe uitdagingen voor de regulering van de sector en, door de invloed van het internet op ons economisch en sociaal handelen, tot de noodzaak het institutionele kader opnieuw te bezien.

Pareto voor de arbeiders 15

J. THEEUWES

De loon-, vraag- en aanbodflexibiliteit zijn toetsstenen om de effectiviteit van de economische ordening op de arbeidsmarkt te beoordelen. Van een arbeidsmarkt wordt echter meer verwacht dan alleen efficiënte allocatie. De afweging tussen doelmatigheid en rechtvaardigheid op de arbeidsmarkt is echter zelf flexibel in de tijd.

Marktwerking in de zorg één jaar later 20

F.T. SCHUT

Het nieuwe zorgstelsel heeft geleid tot sterke prijsconcurrentie op de zorgverzekeringsmarkt maar nog niet tot effectieve concurrentie tussen zorgaanbieders. Hiervoor zijn meer vrijheidsgraden en meer transparantie nodig.

Woningmarktbeleid: hervormingskabinet gezocht 25

H. PRIEMUS

De woningmarkt is een onvolmaakte markt door de binding aan plaats van de woning, de zeer lange levensduur, de bijzondere functie en de hoge kosten ten opzichte van het inkomen. Toch is het gewenst aan de markt (lees: de bewoner) meer ruimte te geven en het overheidsbeleid zo vorm te geven dat minder distorsies optreden. De marktwerking moet beter worden ondersteund. Dit vergt een ingrijpende hervorming van het woningmarktbeleid, zowel in de koop- als de huursector.

Geprivatiseerde centrale planning in het OV 30

D. VAN DER VELDE

Na jarenlange discussies is het aanbesteden in het Nederlandse openbaar vervoer nu echt ingevoerd. De bedoeling hiervan was onder andere de vervoerder meer ruimte te geven om het product vorm te geven, maar overheden blijken in de praktijk vaak in detail te bepalen wat de vervoerder moet rijden. De vraag is of deze marktwerkingsvorm wel de juiste is voor deze markt.

Waterlevering: met marktwerking meer nut? 35

E. VAN DAMME

De (beperkte) vorm van marktwerking die in de Nederlandse drinkwatersector geïntroduceerd is, heeft geleid tot verbetering van de efficiëntie van productie, maar nog niet tot voldoende verhoging van het consumentensurplus. Onafhankelijk toezicht, een waterkamer bij de NMa, verhoogt weliswaar de kosten enigszins, maar kan een herverdeling van de efficiëntiewinst ten gunste van de consumenten afdwingen.

Verhoging van de efficiëntie blijft een uitdaging 42

M. P. VAN DIJK

In de Nederlandse drinkwatersector zijn de laatste jaren hervormingen doorgevoerd, hoewel ze niet zo drastisch zijn als in andere nutssectoren. Volgens sommigen zijn deze hervormingen zeer succesvol geweest, met aanzienlijke efficiëntie verbeteringen. Er kunnen echter ook kanttekeningen worden geplaatst bij de hervormingen. Zijn die wel zo succesvol als wordt gesteld en worden wel de juiste doelstellingen gesteld?

Risico's en ruimte 48

C. HAZEU

Voor marktwerking binnen de sociale zekerheid is ruimte in de uitvoering, met name voor twee hoofdkenmerken van een markt. De financiële prikkels om aanspraken te helpen beheersen, en, enige keuzemogelijkheden voor moderne burgers zonder dat die de solidariteit ondergraven.

Experiment open bestel gedoemd te mislukken 53

B. JACOBS

Het experiment met een open bestel beoogt meer concurrentie in het hoger onderwijs te introduceren. De experimentele opzet bevat echter teveel haken en ogen om onderbouwde conclusies te trekken. Meer concurrentie, verlaging van de toetredingsbarrières en de bijbehorende rem op de schaalvergroting moet nadrukkelijk hoog op de onderwijsagenda blijven staan in de volgende kabinetsperiode.

De prijs van toegangsregulering 58

J. POORT EN B. BAARSMA

Ontvlechting en toegangsregulering gelden sinds de vroege jaren negentig als de middelen die hardnekkige marktmacht in netwerksectoren moeten breken. Dit artikel bekijkt de huidige toegangsregulering voor enkele netwerksectoren en concludeert dat toegangsregulering vooral in dynamische netwerksectoren averechts kan werken.

Liberalisering: een zaak van instituties en technologie 63

R. KÜNNEKE

Ten onrechte wordt vaak te weinig rekening gehouden met de uiteenlopende technische kenmerken van infrastructuren als mede bepalende factor voor het succes van liberalisering. Dit artikel gaat in op de wisselwerking tussen instituties en technologie in geliberaliseerde infrastructuren.

Private equity: actie nodig? 69

A. BOOT

Private equity kent zijn zegeningen maar aanscherping wet- en regelgeving onontkoombaar.

Marktwerking in de gasmarkt 75

A. CORRELJE

Het streven naar marktwerking in de gasmarkt is een onvoltooide herstructurering of een illusie? Of misschien een misvatting?